

Kaj je zunanje preverjanje znanja tujih jezikov za odrasle?

Preverjanje znanja tujih jezikov se opravlja iz angleščine, nemščine, italijansčine, francoščine in madžarščine po javno veljavnih izobraževalnih programih za te jezike, ki jih je sprejel minister za šolstvo. Obseg izpitne snovi določa izpitni katalog, ki je sestavni del teh programov. V njem so objavljeni tudi izpitni cilji za posamezno raven, merila za ocenjevanje, tipi nalog in vrste besedil za preverjanje posamezne sposobnosti. Izpiti so pripravljeni ob upoštevanju priporočil Sveta Evrope (*Common European Framework of Reference*). Naloge za zunanje preverjanje znanja pripravijo Komisije za tujje jezike, ki jih imenuje Državni izpitni center. Komisije sestavljajo učitelji tujih jezikov iz jezikovnih šol in ljudskih univerz, v njih sodelujejo tudi strokovnjaki z univerz.

Komu je izpit namenjen?

Kandidati lahko opravljajo dva izpita na različnih ravneh:

- izpit na osnovni ravni (po 300 urah učenja jezika)
- izpit na višji ravni (po 500 urah učenja)

Oprravlja ga lahko udeleženci tečajev tujih jezikov ali samouki, ki niso obiskovali tečajev po javno veljavnih programih, obvladajo pa spremnost, sposobnosti in znanje, ki jih predpisuje izpitni katalog. Po uspešno opravljenem izpitu dobijo kandidati **javno veljavno listino**, s katero izkazujejo znanje tujega jezika, kjer je to potrebno: npr. pri kandidiranju za službo, pri vpisu na podiplomski študij, pri dopolnjevanju evropske jezikovne mape, kot dokazilo za napredovanje v službi ...

Od **1. 6. 2001** dalje javno veljavna potrdila o znanju tujega jezika po izobraževalnih programih za odrasle izdaja samo Državni izpitni center.

Kaj pomeni opravljeni izpit na osnovni/višji ravni?

Z uspešno opravljenim izpitom na **osnovni ravni** kandidat dokáže, da obvladata osnove tujega jezika, ki mu omogočajo, da:

- **se pridemojezikovno znajde v vsakdanjih položajih,**
■ **razume bistvene in zaradi pomembne ali zanimive informacije v manj zahtevnih antentičnih pisnih in govorjenih besedilih,**
■ **razume in sodeluje v pogovoru o temah iz vsakdanjega življenja,**
- **napiše osebno in poluradno pismo ter preprostelje sestavke.**

Znanje na osnovni ravni zadostuje za opravljanje poklicev, ki imajo v sistemizaciji opredeljeno pasivno znanje tujega jezika, npr. natkar, šofer, tajnica, vratar, prodajalec ...

Z uspešno opravljenim izpitom na **višji ravni** kandidat dokáže, da obvladata osnove tujega jezika, ki mu omogočajo, da:

- **se dobrojezikovno znajde v najrazličnejših vsakdanjih položajih,**
■ **dobro razume avtentična pisna in govorjena splošnoinformativna in poljudna besedila različnih vrst,**
■ **dobro razume sogovornike in priponore k poteku pogovora o temah vsakdanjega življenja,**
- **v različnih oblikah pisnega sporočanja izrazí svoje mnenje in ga podpore z utemeljitvami.**

Potrdilo o znanju jezika na višji ravni ustrezta tudi takrat, ko je treba predložiti potrdilo o aktivnem znanju tujega jezika.

Enotno določena kakovost znanja zagotavlja, da bo znanje cenjeno tudi v javnosti ter v poslovnih ali strokovnih krogih.

Prijava k izpitu

Kandidat, ki želi opravljati izpit, se nanj prijavlja do roka, ki ga določi Državni izpitni center, v **izbrani izobraževalni organizaciji, ki izvaja izpite**. Seznam izbranih izobraževalnih organizacij in poziv k prijavi k izpitu bo pred vsakim izpitnim rokom javno objavljen. Ob prijavi kandidat vplaca ceno izpita.

Potek izpita

Preverjanje znanja je **pisno in ustno**. Pri obej izpitih se preverjačo bralna, slušana, pisna in govorna sposobnost. Rok za pisni izpit določi Državni izpitni center. Pisni izpit iz posameznega jezika kandidati v enem izpitnem roku opravljajo istega dne ob istem času v izbranih izobraževalnih organizacijah, ki izvajajo izpite. Ustni izpit se opravlja pred izpitno komisijo, po razoredru, ki ga določi izbrana izobraževalna organizacija. Pisni in ustni izpit sta ocenjena skupaj kot celota. Za uspešno opravljen izpit mora kandidat doseči vsaj 50 % predpisanih točk tako na ustnem kot na pisnem delu, v skupni oceni pa mora zbrati vsaj 60 % predpisanih točk.

Pisne izdelke pregledajo in ovrednotijo ocenjevalci, ki so učitelji tujih jezikov in so se enotno usposabiali pod vodstvom Državnega izpitnega centra. Ocenjevanje poteka po enotnih navodilih (izdelajo jih skupine strokovnjakov, ki pripravljajo naloge). Tako se zagotovi, da so vsi pisni izdelki ocenjeni po enotnih merilih.

Ustni izpit izpravačevci prav tako ocenijo po enotnih merilih.

Shema izpita

Osnovna ravnen

Pisni del

Izpiti na pola	Nastov	čas reševanja	Delež pri oceni
1	Bralno razumevanje	30 minut	20 %
2	Poznavanje jezika	40 minut	20 %
3	Slušno razumevanje	20 – 30 minut	20 %
4	Pisno sporocanje	45 minut	20 %
	Skupaj pisni del	135 – 145 minut	80 %

Ustni del

Predstavitev na podlagi vprašanji

Igranje vlog: osnovni vsačkanji položaji

Pogovor na podlagi izčrpnice

do 20 minut

20 %

Vsišja raven

Državni izpitni center

Ob železnici 16, 1000 Ljubljana
tel.: (01) 548 46 00, faks: (01) 548 46 01

Spletna stran: www.ric.si
E-naslov: info@ric.si

Izpitna pola	Naslov	Čas reševanja	Dalež pri oceni
1	Bralno razumevanje	40 minut	20 %
2	Poznavanje jezika	40 minut	20 %
3	Slušno razumevanje	30 minut	15 %
4	Pisno sporočanje	75 minut	25 %
	Vodeni sestavek	30 minut	10 %
	Prosti sestavek	45 minut	15 %
Skupaj pisni del		185 minut	80 %

Ustni del

do 20 minut

20 %

- Predstavitev
- Igranje vlog: kompleksnejši vsakdanji položaji
- Pogovor na podlagi izčrnicice

Obvestilo o dosežku

Kandidat, ki je uspešno opravil izpit, dobi **javno veljavno listino**. Državni izpitni center izda listine kandidatov in jih pošlje v izobraževalne organizacije, v katerih so opravljali izpit. Izobraževalna organizacija izvede razglasitev rezultatov.

Izpit se ocenjuje po težje lestvici:

- do 59 % predpisanih točk **nepuseno opravljen izpit**
- 60 – 74 % predpisanih točk **dobro opravljen izpit**
- 75 – 89 % predpisanih točk **zelo dobro opravljen izpit**
- 90 – 100 % predpisanih točk **odditčno opravljen izpit**

Kandidat je seznanjen tudi s točkovno oceno pri posameznem delu izpita.

Izpitni roki

Redni izpitni roki so trije: februarški, junijski in oktobrški.
Prijave potekajo v mesecu pred izpitom.

